

AEGVIIDU- KÕRVEMAA PUHKEALA

2021. aasta külatajauuringu
tulemused

Metoodika

Küllastajauuringud viiakse kõikidel aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad küllastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Küllastajate seire loodusaladel - Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

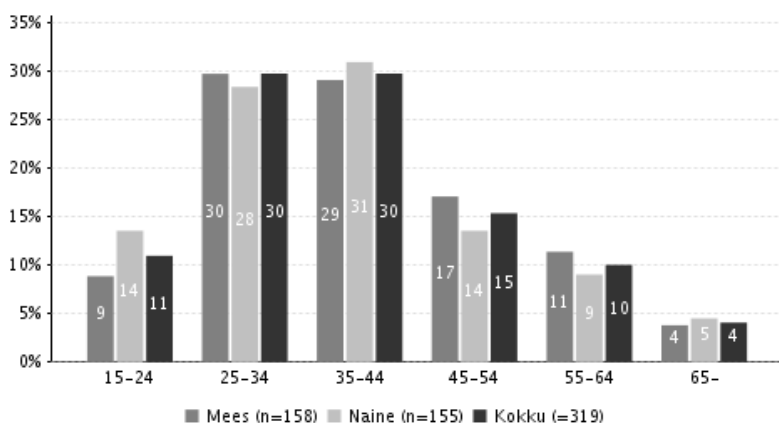
<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

Perioodil 15. juuli 2020 - 15. juuli 2021 korraldati küllastajauuring kõikidel RMK poolt hallatavatel looduses liikumise taristuga puhke- ja kaitsealadel. Lisaks korraldati uuring Sagadi metsakeskuses.

Aegviidu-Kõrvemaa puhkeala küllastajauuringu käigus koguti 380 ankeeti.

Tulemused

Aegviidu-Kõrvemaa puhkeala külastajatest oli külastajauuringu andmetel 50% naissoost ja 50% meessoost. Kõrgharidusega inimesi oli 60%, keskeriharidusega 23%, keskkaridusega 15% ja põhiharidusega 2% vastanutest. Vastanute vanuseline jagunemine on toodud Joonisel 1.

Joonis 1. Vastanute vanuseline jagunemine sugude järgi rühmitatuna

Puhkeala külastajatest 95% elab Eestis, järgnevad Saksamaa, Holland, Poola, Läti ja Leedu (kõik 1%). Suurim külastajate hulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (54%), Tartu linn (5%), Anija vald ja Rae vald (4%), Viimsi vald (3%), millele järgnevad teised omavalitsused.

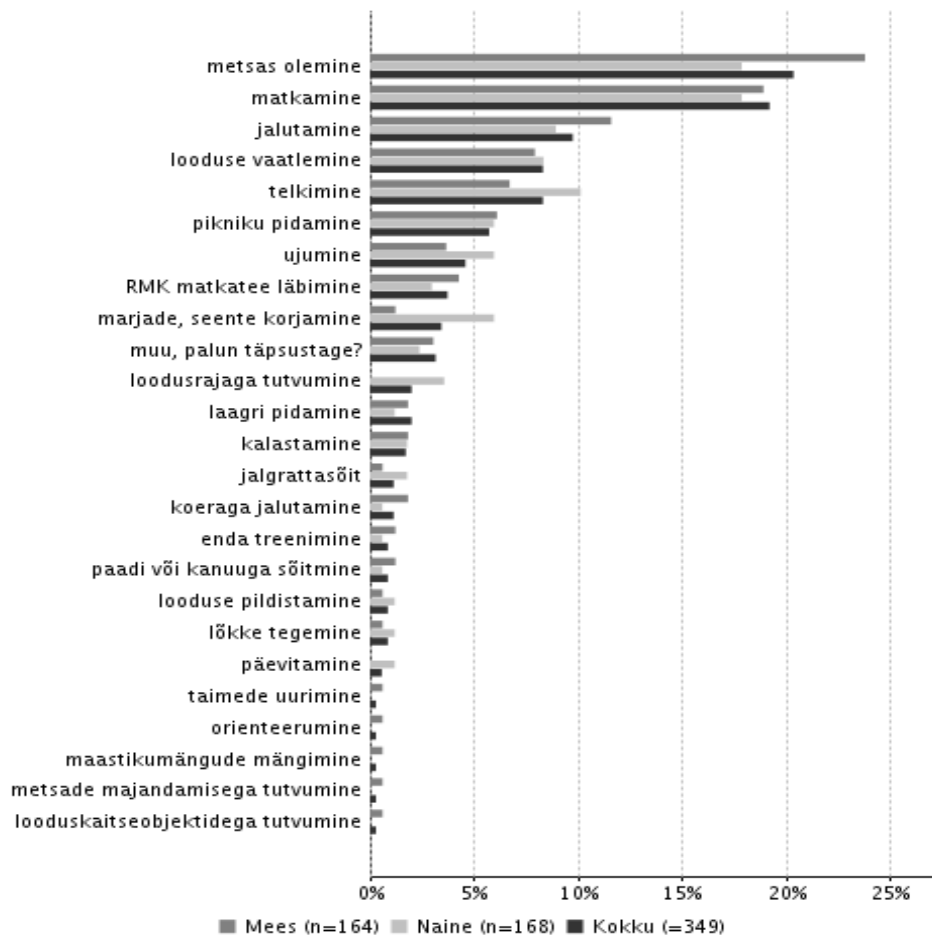
Puhkeala külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (71%), seejärel 6 või enama inimese seltskonnas (18%), üksinda liikujaid oli 11%. Igas teises seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid inimesi. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest ja sõpradest (Tabel 1).

Tabel 1. Seltskonna koosseis

Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	194	58
teised sugulased	7	2
sõbrad	103	31
töökaaslased	11	3
klass	6	2
kutse- või ülikooli õpilasgrupp	4	1
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	1	0
klubi, ühing vms	9	3
teised, kes?	2	1
Kokku	337	100

Aegviidu-Kõrvemaa puhkeala oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 76%-le vastanutest. Tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda, olid metsas olemine, looduse vaatlemine, jalutamine, pikniku pidamine, ujumine ja matkamine, järgnesid lõkke tegemine, looduse pildistamine, telkimine jne. RMK matkatee läbimist nimetas tegevuste hulgas 53 inimest, mis on 14% vastanutest.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad metsas olemist, matkamist, jalutamist, looduse vaatlemist, telkimist, pikniku pidamist, ujumist jne (Joonis 2).

Joonis 2. Külastajate kõige olulisem tegevus

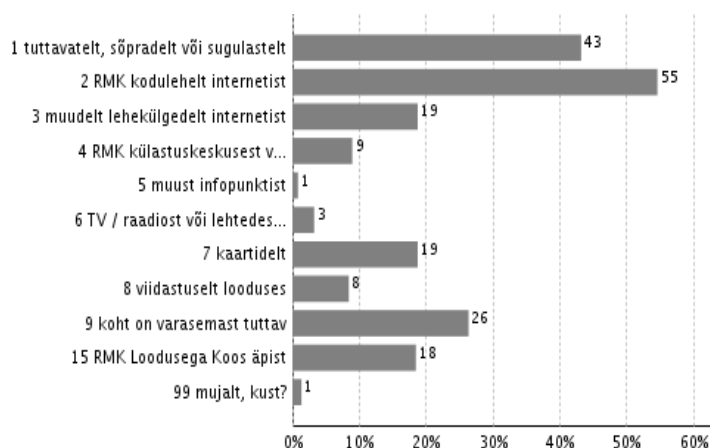
Aegviidu-Kõrvemaa puhkeala kõige enam külastatavad objektid olid Paukjärve telkimisala (32% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Paukjärve loodusrada (30%) Noku lõkkekoht ja Kakerdaja loodusrada (25%), Jussi loodusrada (24%), Järvi Pikkjärve telkimisala (23%), Jussi telkimisala ja Mägede lõkkekohad (20%), Aegviidu külustuskeskus/teabepunkt ja Järvi Pärnjärve telkimisala (19%), järgnesid teised külustusobjektid. Keskmiselt külastati seekordse külastuse jooksul 4,1 külustusobjekti.

Aegviidu-Kõrvemaa puhkeala külastusest 47% tehakse suvel (juuni-august), 20% sügisel (september-november), 19% kevadel (aprill-mai) ja 14% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 49% kõigist külastajatest ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 4,3 tundi. Ööbijaid oli 51% ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 2,4 ööpäeva (mediaan 2 ööpäeva). Ööbijatest 49% veetis alal ühe öö, 31% kaks ja 11% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks telkimisalasid ja lõkkekohti, aga ka loodusmaja. Esimest korda Aegviidu-Kõrvemaa puhkealal viibijaid oli 28% külastajatest.

Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (76% vastanutest). Alal liikumiseks kasutatakse samuti kõige enam sõiduautot (66%), millele järgnevad jalgsi (16%) ja jalgrattaga liikujad (7%), rongiga (5%), sõiduauto haagissuvilaga või matkabussiga (3%), liinibussiga (2) ja tellitud bussiga (1%).

Ala kohta informatsiooni hankimise kohta annab ülevaate Joonis 3.

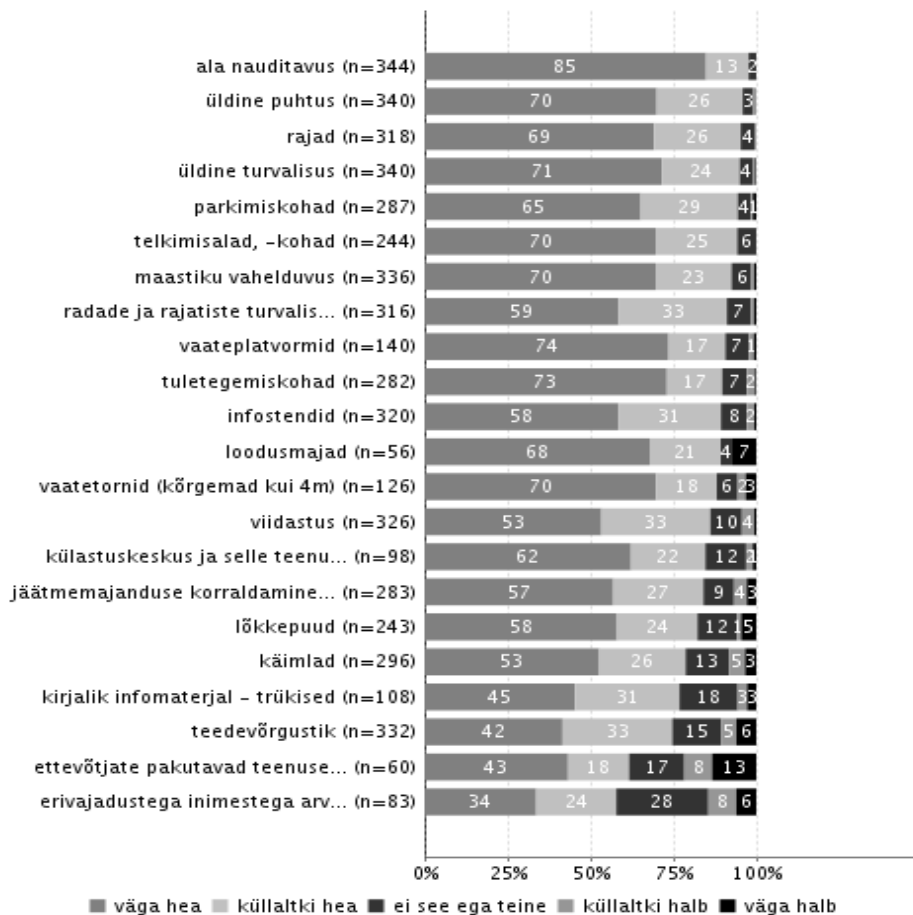

Joonis 3. Informatsiooniallikas

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha puhkealal ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 42% puhkealal käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 46,0 eurot külastuskorra kohta (mediaan 25,00 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustest, seejärel ostudele bensiinijaamades, majutusele, ostudele kohvikutes ja restoranides ning kohapealsetele transpordikuludele.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid looduse tunnetamine, ilusad maastikud, mürast ja saastest eemal viibimine, meelerahu, stressi maandamine, viibimine koos oma seltskonnaga, tutvumine alaga, meeldivad varasemad kogemused, omaette olemine ja looduse tundmaõppimine.

Üldiselt hinnati puhkeala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid puhkeala külastajad radade, parkimiskohtade, telkimisalade, -kohtade, vaateplatvormide, tuletegemiskohtade, infostendide ja loodusmajade kvaliteeti. Halvima hinnangu andsid külastajad erivajadustega inimestega arvestamisele, ettevõtjate pakutavatele teenustele ja teedevõrgustikule (Joonis 4).

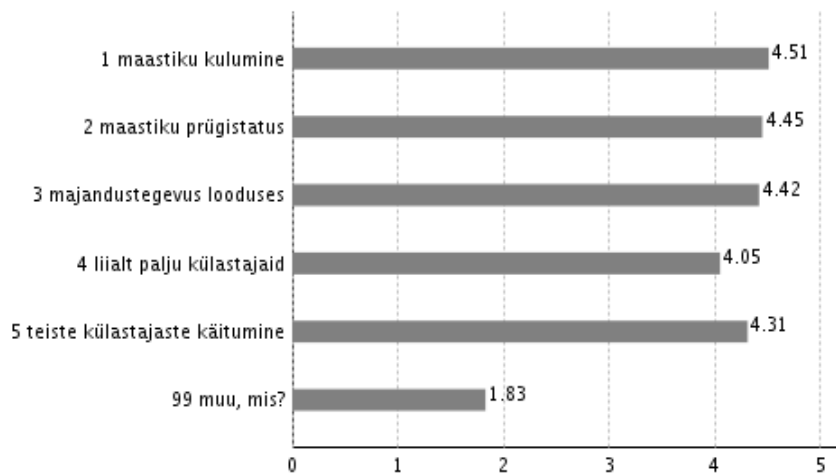

Joonis 4. Teenuste ja rajatiste kvaliteet

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 96% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad erivajadustega inimestele suunatud teenuste hulga.

Aegviidu-Kõrvemaa puhkeala külustus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas.

Külustust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt (Joonis 5). Muude häiringute all nimetati erinevaid rajatiste seisukorra, külastajate käitumise ja looduskeskkonna tingimustega seotud aspekte.

5 = üldse mitte, 4 = küllaltki vähe, 3 = ei see ega teine, 2 = küllaltki palju, 1 = väga palju

Joonis 5. Külastust häirivad tegurid

93% külastajatest tundsid, et tänu Aegviidu-Kõrvemaa puhkeala seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Küsimusele, kus paluti hinnata külastuse mõju oma tervisele ja enesetundele rahalises väärtuses olid külastajad sagedamini välja toonud summa 60 eurot, mis on võrreldav päevase spa külastusega.

Küsitluses paluti vastajatel hinnata ettevõtjate poolt pakutavate teenuste vajadust eurodes ühe inimese kohta. Kõige enam tuntakse puudust toitlustusest (vastanutest 26%) ja kauplustest (20%), seejärel majutusest, spordi- ja harrastusvõimalustest (18%) ning juhendatud retkekorraldusest (12%). Muude teenuste all oli enim välja toodud pesemisvõimaluse puudumist, joogivee vajadust, küttepude ja jäätise ostu soovi.

Enim nimetatud summad inimese kohta oli 20 eurot majutuse, toitlustuse, spordi- ja harrastusvõimaluste eest ning 10 eurot ostude eest kauplustes ja juhendatud retkekorralduse eest.

Külastajauuringu tulemuste põhjal arvatud Aegviidu-Kõrvemaa puhkeala võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,48 (üleriigiline puhke- ja kaitsealade külastajarahuloluindeks oli 4,45).